

Fonts i Repertori de la Música Antiga

Codi: 42205
Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4312637 Musicologia, Educació Musical i Interpretació de la Música Antiga	OT	0	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Germán Gan Quesada

Correu electrònic: German.Gan@uab.cat

Equip docent extern a la UAB

Pedro Memelsdorff (coord. ESMUC)

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit específic per a la matrícula d'aquest mòdul, tret dels generals establerts administrativament per a la inscripció al màster. Tot i així, es recomana expressament posseir coneixements previs de teoria i interpretació musical.

Objectius

- Refinar les eines de crítica històrica i historiogràfica.
- Introduir l'alumnat als rudiments de les principals disciplines associades a l'anàlisi i interpretació de la música antiga.
- Fer créixer la consciència epistemològica al voltant de l'origen, desenvolupament i potencialitats del debat interpretatiu, intrínsc a la música antiga, en el seu context històric-cultural.
- Incrementar el grau de llibertat i originalitat de l'alumnat en el camp performatiu.

Competències

- Analitzar i interpretar les fonts històriques i documentals en relació amb la música.
- Aplicar la capacitat crítica en projectes de recerca musicològica i en projectes interpretatius.
- Dur a terme activitats de recerca arxivística, hemerogràfica i bibliogràfica relacionades amb l'àmbit de la música.
- Plantejar propostes innovadores en projectes de recerca musicològica i en projectes interpretatius.
- Utilitzar a nivell d'usuari els diferents programaris de música disponibles al mercat per a aplicar-los a la recerca musicològica i al desenvolupament de projectes interpretatius.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el programari més adequat per al desenvolupament d'un projecte sobre música antiga
2. Aplicar la capacitat crítica en projectes de recerca musicològica i en projectes interpretatius.
3. Extreure i gestionar la informació més adequada a cada cas d'estudi de cada base de dades especialitzada (RISM, RILM, etc.)
4. Interpretar críticament les dades ofertes per les diferents fonts històriques en cada projecte sobre música antiga
5. Localitzar, i extreure dels diferents arxius musicals proposats, les dades més rellevants per a cada projecte sobre música antiga
6. Plantejar propostes innovadores en projectes de recerca musicològica i en projectes interpretatius.
7. Recollir i interpretar críticament la informació de fonts escrites, especialment hemerogràfiques, de la manera més eficient
8. Utilitzar correctament els programes de gestió de fonts documentals musicals més habituals en la pràctica professional de la musicologia

Continguts

Es proposa un seguit de sessions d'iniciació disciplinar, amb una extensa exemplificació pràctica i discussió col·lectiva. Cada disciplina s'introdueix de manera comparativa i es discutirà mitjançant un aparat bibliogràfic seleccionat.

Lliçons 1-2, *Paleografia i codicologia*: Cultura manuscrita i *performance*, història material i cultural del llibre manuscrit.

Schmid 2012, Maniaci 1996, Maniaci 2002, Nádas 1985

Lliçons 3-4, *Bibliografia i bibliologia*: Tècniques bibliogràfic-musicals; "sociologia del llibre" imprès musical.

McKenzy 1999, van Orden 2013

Lliçons 5-6, *Iconografia i iconologia musical*: Documentació i història cultural de la representació musical.

Winternitz 1979, Hammerstein 1990, Guidobaldi 1990, Guidobaldi 2003

Lliçons 7-8, *Historiografia i història*: Introducció a la filosofia de la història i història musical.

Goehr 2007, Doran 2013, Ginzburg 2012

Lliçons 9-10: *Filologia i filologia musical*: Del *Lachmannismo* a la *New philology*.

Bent 1981, Caraci 2005-13

Lliçons 11-12, *Historiografia i història de la propedèutica*: Tradició pedagògica vs. tradició teòrica.

Professors invitats

Lliçons 13-14, *Història i historiografia de la performance*: Introducció a la història de la recepció i crítica musical.

Graf 1969, Capra-Nicolodi 2012, crítics invitats

Lliçons 15-16, *Early music*, reconstrucció i *HIP*: Música antiga, història i política cultural.

Taruskin 1995, Leech-Wilkinson 2002, Goehr 2007

Metodologia

Al llarg de les sessions, s'hi alternaran els procediments docents següents:

- Exposició de continguts teòric-pràctics.

- Fòrums de discussió de diversos aspectes del programa.
- Seminaris de lectures proposades.
- Realització de tasques específiques relatives a la discussió multidisciplinària en diferents àmbits musicals.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Aprenentatge d'eines de cerca i documentació a partir de casos concrets	12,5	0,5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Classes magistrals amb suport TIC	12,5	0,5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Seminaris de treball sobre fonts primàries	6,25	0,25	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Anàlisi de fonts primàries, buidatge conjunt d'arxius físics i virtuals, sessions tutorialis	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Aprenentatge aplicat a recerques documentals concretes	7,5	0,3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi personal per a la preparació de projectes relacionats amb el repertori objecte d'estudi	81,25	3,25	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Avaluació

L'avaluació del mòdul es durà a terme segons els criteris següents:

- Participació a classe (25%). S'atendrà a la freqüència i qualitat de la participació activa de cada membre del grup dins de les discussions col·lectives que tancaran cada sessió.
- Presentació d'un breu treball escrit (50%). Es tracta de la descripció d'un projecte de recerca on es facin servir almenys dues de les parelles disciplinars discutides al llarg del mòdul; es prendrà en compte el coneixement de la bibliografia fonamental de cada disciplina i, especialment, la capacitat d'enriquir l'anàlisi històrica, filològica o teòrica-musical a través d'una perspectiva multidisciplinària.
- Presentació d'una breu ponència en la qual es posin en relació les temàtiques discutides durant les sessions, aplicades al camp d'especialització de cada membre de l'alumnat (25%).

Al llarg del curs es fixarà la revisió de les activitats d'avaluació; en qualsevol cas es realitzarà -sempre que sigui possible- durant els quinze dies posteriors al lliurament de l'activitat d'avaluació, bé de manera presencial, bé telemàtica (plataforma TEAMS o similars).

En cas de no obtenir la nota final mínima per a aprovar el mòdul (5), es proposarà la realització d'un treball específic com a mecanisme de recuperació.

Es considerarà "no avaluable" l'alumne/alumna que lliuri menys d'un 60% de les evidències d'avaluació establertes o que no justifiqui l'assistència mínima d'un 80% a les sessions del mòdul.

OBSERVACIONS RELLEVANTS

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de l'ESMUC. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Aplicació de les temàtiques discutides a camps d'especialització específics	25%	31,25	1,25	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Assistència/participació a les sessions teòric-pràctiques (mínim 80%)	25%	31,25	1,25	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Treball escrit	50%	62,5	2,5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

Bent 1981: Margaret Bent, "Some Criteria for Establishing Relationships between Sources of Late-Medieval Polyphony", en: Iain Fenlon (ed.), *Music in medieval and Early Modern Europe. Patronage, Sources and Texts*, Cambridge: Cambridge U.P., 1981, pp. 295-317.

Capra-Nicolodi 2012: Marco Capra i Fiamma Nicolodi (eds.), *La critica musicale in Italia nella prima metà del Novecento*, Venezia/Parma: Marsilio/Casa della Musica, 2012.

Caraci 2005-2013: Maria Caraci Vela, *La filologia musicale: istituzioni, storia, strumenti critici*, 3 vols, vol. I: *Fondamenti storici e metodologici della filologia musicale*, Lucca: LIM, 2005; vol. II: *Approfondimenti*, Lucca: LIM, 2009; vol. III: *Antologia di contributi filologici*, Lucca: LIM, 2013.

Doran 2013: Robert Doran (ed.), *Philosophy of History after Hayden White*, London: Bloomsbury, 2013.

Ginzburg 2012: Carlo Ginzburg, "Just one Witness", en: Idem, *Threads and Traces: True, False, Fictive*, Berkeley: University of California Press, 2012, pp. 165-179.

Goehr 2007: Lydia Goehr, *The Imaginary Museum of Musical Works: An Essay in the Philosophy of Music*, Oxford-New York: Oxford University Press, 1992, 2007 (rev. ed.).

Graf 1969: Max Graf, *Composer and Critic: Two Hundred Years of Musical Criticism*, Port Washington: Kennikat Press, 1969.

Guidobaldi 1990: Nicoletta Guidobaldi, "Images of music in Cesare Ripa's Iconologia", *Imago musicae*, 7 (1990), pp. 41-68.

Guidobaldi 2003: Nicoletta Guidobaldi, "Mythes musicaux et musique de cour au début de la Renaissance italienne", *Musique, images, instruments*, 5 (2003), pp. 32-47.

Hammerstein 1990: Reinhold Hammerstein, *Die Musik der Engel: Untersuchungen zur Musikanschauung des Mittelalters*, Bern: Francke, 1990.

Leech-Wilkinson 2002, Daniel Leech-Wilkinson, *The Modern Invention of Medieval Music: Scholarship, Ideology, Performance*, Cambridge-New York, Cambridge University Press, 2002.

- Maniaci 1996: Marilena Maniaci, *Terminologia del libro manoscritto*, Milano-Roma: Editrice Bibliografica, 1996, 1998².
- Maniaci 2002: Marilena Maniaci, *Archeologia del manoscritto. Metodi, problemi, bibliografia recente. Con contributi di E. Ornato e di C. Federici*, Roma: Viella, 2002, 2005².
- McKenzie 1999: Donald Francis McKenzie, *Bibliography and the sociology of texts*, Cambridge: Cambridge University Press, 1999.
- Nádas 1985: John Nádas, *The Transmission of Trecento Secular Polyphony: Manuscript Production and Scribal Practices in Italy at the End of the Middle Ages*, Ph.D. diss Harvard University, 1985.
- Schmid 2012: Manfred Hermann Schmid, *Notationskunde: Schrift und Komposition 900 - 1900*, Kassel-Basel-NY: Bärenreiter, 2012.
- Taruskin 1995: Richard Taruskin, *Text and Act*, New York: Oxford University Press, 1995.
- Van Orden 2013: Kate van Orden, *Music, Authorship, and the Book in the First Century of Print*, Berkeley: University of California Press, 2013.
- Winternitz 1979: Emanuel Winternitz, *Musical Instruments and Their Symbolism in Western Art: Studies in Musical Iconology*, New Haven: Yale University Press, 1979.